

**Ajuntament
de Castelldefels**

2010
CURS PRESSUPOST I COMPTABILITAT ADMINISTRATIVA

CARÀTULA	0
ÍNDEX	1
NORMATIVA BÀSICA	2
CONCEPTES GENERALS	3
Despeses i Ingressos d'un Ens Local	3
El Pressupost d'un Ens Local	3
El procés pressupostari	3
EL PRESSUPOST	5
Tipus de Pressupost	5
Principis pressupostaris	5
Les Bases d'Execució	7
ESTRUCTURA DEL PRESSUPOST	9
La nova estructura pressupostària	9
Capítols i Operacions Corrents, de Capital i Financeres	10
Les Operacions Corrents	11
Les Operacions de Capital	12
Les Operacions Financeres	13
Les relacions entre els ingressos i les despeses	13
L'EXECUCIÓ PRESSUPOSTÀRIA	15
Fases i estats d'execució	15
Fases d'Execució d'Ingressos	15
Fases d'Execució de Despeses	16
Els Estats d'Execució del Pressupost	19
MODIFICACIONS DE CRÈDIT	20
Modificacions d'Ingrés	20
Modificacions de Despesa	20
Quadre Resum de Modificacions de Crèdit	24
Els Estats d'Execució i les Modificacions de Crèdit	25
EL FINANÇAMENT	26
Els Ingressos	26
Les Ordenances Fiscals	26
Els Tributs	27
Altres Ingressos de Dret Públic	28
LA LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST. EL COMPTE GENERAL	32
El Tancament de l'Exercici	32
El Pressupost d'Exercicis Tancats	32
El Resultat Pressupostari	34
El Romanent de Tresoreria	36
LA TRESORERIA	38
ELS EXTRAPRESSUPOSTARIS	40

NORMATIVA BÀSICA

La normativa bàsica i la regulació a tenir en compte en la gestió, el desenvolupament i l'aplicació del pressupost i la seva liquidació es duran a terme d'acord amb el que s'estableix en aquestes bases i altra normativa aplicable, i concretament, per la que tot seguit es detalla:

- Reial Decret Legislatiu 2/2004, de 5 de març (TRLRHL), pel que s'aprova el Text Refós de la Llei reguladora de les Hisendes Locals.
- Reial Decret 500/1990, de 20 d'abril, que desenvolupa la Llei reguladora de les Hisendes Locals.
- Ordre EHA 3565/2008, de 3 de desembre, per la qual s'aprova l'estructura dels pressupostos de les entitats locals.
- Instrucció del model Normal de Comptabilitat per a l'Administració Local (ICAL) aprovada per Ordre Ministerial EHA/4041/2004, de 23 de novembre (BOE 09/12/2004).
- Llei 57/2003, de 16 de desembre, de mesures per a la Modernització del Govern Local.
- Llei 18/2001, de 12 de desembre, General d'Estabilitat Pressupostària (LGEP).
- Llei 58/2003, de 17 de desembre, General Tributària (LGT).
- Reial Decret 939/2005, de 29 de juliol, que aprovà el Reglament General de Recaptació (RGR).
- Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de Contractes del Sector Públic.
- Reial Decret 1098/2001, de 12 d'octubre, pel que s'aprova el Reglament General de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques.
- Llei 38/2003, de 17 de novembre, General de Subvencions, i Reial Decret 887/2006, de 21 de juliol, que aprova el seu Reglament.
- Ordenança General de Subvencions de l'Ajuntament de Castelldefels i els Organismes Autònoms que en depenen.
- Reial Decret 1174/1987, del Règim Jurídic dels Funcionaris amb Habilitació de Caràcter Nacional.
- Llei 7/1985, de 2 d'abril reguladora de les Bases del Règim Local.
- Normes d'auditoria del Sector Públic i normativa mercantil específica aplicable a les societats mercantils depenents de l'Ajuntament.
- Altres instruccions i circulars dictades pels òrgans municipals competents.

CONCEPTES GENERALS

DESPESES I INGRESSOS DELS ENS LOCALS

Un Ens Local (considerant-s'hi en global l'Ajuntament, Organismes Autònoms i Societats Mercantils de capital 100% municipal) duu a terme actuacions.

Aquestes actuacions li comporten unes despeses:

- Contracta personal pel propi funcionament.
- Contracta obres i serveis.
- Compra material.
- Fa inversions.
- Etc.

Per afrontar les despeses ha de comptar amb uns ingressos:

- Recaptació de tributs i altres ingressos de dret públic.
- Participació en els Tributs de l'Estat.
- Préstecs.
- Subvencions.
- Etc.

Tot això, quant a dimensionament econòmic, es plasma en el Pressupost.

EL PRESSUPOST D'UN ENS LOCAL

Un Pressupost és l'expressió quantificada d'un pla, concretat en unes previsions de despeses i unes estimacions d'ingressos previstos per a cobrir-les per un exercici econòmic coincident amb l'any natural. Conté les xifres necessàries per assolir uns objectius concrets en un període de temps determinat.

Aquest pressupost, per ésser comprensible, està codificat, i té una estructura i una terminologia determinades, d'acord amb el que fixa la Llei.

En el nostre cas, el Pressupost únic consolidat de l'Ajuntament està integrat per:

- Pressupost Ajuntament.
- Pressupostos Organismes Autònoms: Patronat Municipal d'Esports (PME) i Patronat Municipal de Comunicació i Imatge (PMCI).
- Estats de previsió d'ingressos i despeses de les societats mercantils municipals: "Castelldefels Projeccions, SA", "Jarfels, SA", i "SAC, SA".

EL PROCÉS PRESSUPOSTARI

El procés pressupostari consta de quatre fases ben definides, que són:

- **Elaboració:** Els diferents responsables, sota la supervisió de l'alcalde, i amb l'assessorament de l'interventor defineixen el pressupost.

- **Aprovació:** L'alcalde ha de trametre al Ple de l'Ajuntament el pressupost elaborat abans del 15 d'octubre, per a ésser aprovat inicialment, exposant-se al públic per un període de 15 dies hàbils, i havent d'estar definitivament aprovat i publicat abans del 31 de desembre (resolent-se prèviament, si en hi ha, les reclamacions).
- **Execució:** Es desenvolupa al llarg de tot l'any, i comporta la realització de les previsions d'ingressos i despeses, sota el control dels responsables de la seva gestió.
- **Liquidació:** Es fa un cop acabat i tancat l'exercici i comporta el càlcul de la diferència entre els ingressos i les despeses realment executats: si la diferència és positiva parlem de superàvit, i si és negativa de dèficit. La previsió d'aquest resultat condiciona l'elaboració del proper pressupost, per l'any següent.

EL PRESSUPOST

TIPUS DE PRESSUPOST

Podríem dir que hi ha tres tipus de Pressupost:

1. Pressupost clàssic o incrementalista.
2. Pressupost de gestió per programes.
3. Pressupost de gestió base zero.

1.- El Pressupost clàssic o incrementalista:

Cada àrea de gestió elabora la seva previsió de pressupost prenent com a base el de l'any en curs i aplicant-hi pel proper any la mateixa pauta que tothom, com per exemple:

$$\text{Pressupost 2003} + \text{IPC} = \text{Pressupost 2004.}$$

2.- El Pressupost de gestió per programes:

1. Es planifiquen actuacions.
2. S'assignen tipus d'ingressos i despeses per a cada actuació, tant les pròpies de l'actuació com les necessàries per que funcioni el servei, si s'escau.
3. Es valoren i es quantifiquen tots aquests ingressos i despeses.

2.- El Pressupost de gestió base zero:

Es prescindeix totalment dels costos del pressupost anterior i es torna a calcular tot de nou, tornant a fer una llista d'ingressos i despeses previstes, partint de zero, i valorant-la. L'estructura de la despesa dels Ajuntaments té restriccions legals (relacions laborals amb el personal, serveis mínims obligatoris, etc.) que dificulten molt l'aplicació d'aquest sistema.

PRINCIPIS PRESSUPOSTARIS

La llei marca 7 principis d'acompliment obligatori:

1	Principi d'Unitat Pressupostària	Hi ha un pressupost únic i s'ha d'aprovar de cop.
2	Principi de Pressupost Anual	L'àmbit del pressupost és anual.
3	Principi d'Especialitat Pressupostària	Només es pot gastar en la finalitat declarada.
4	Principi de No Afectació de Recursos	Hi ha unitat de caixa.
5	Principi d'Universalitat	El pressupost ha de recollir la previsió de tots els ingressos i de totes les despeses
6	Principi d'Equilibri	No pot haver-hi dèficit en l'aprovació del pressupost.
7	Principi de Publicitat	El pressupost i les seves modificacions han d'estar a disposició del públic, des de l'aprovació definitiva fins a la fi d'exercici.

1.- Principi d'unitat pressupostària:

És el principi de PRESSUPOST ÚNIC i aquest principi pressupostari vol dir que hi ha un únic pressupost i s'ha d'aprovar de cop. Aquest principi té dos sentits:

1.1. L'entitat local té un pressupost general, també anomenat únic, que inclou:

- El pressupost de l'Ajuntament.
- El pressupost dels Organismes Autònoms.
- La previsió d'ingressos i despeses de les societats mercantils.
- La consolidació de tots aquests pressupostos (se sumen tots els pressupostos i es resten les transferències internes entre els diferents organismes).

1.2. El Ple de l'Ajuntament ha d'aprovar conjuntament aquests pressupostos, i no de forma individualitzada, salvat que algun organisme o societat hagin estat creats amb posterioritat a l'aprovació del dit pressupost general.

2.- Principi de pressupost anual:

L'exercici econòmic al que fa referència el pressupost ha de ser necessàriament l'any natural, i ha de reflectir els ingressos i les despeses que es meritin durant aquest termini:

- Un ingrés es merita quan es produeix o neix el dret reconegut a cobrar-lo ("DR").
- Una despesa es merita o neix quan hi ha l'obligació reconeguda de pagar-la ("OR").

Despeses plurianuals:

Són aquelles derivades d'actuacions superiors a un any (concessions administratives, inversions de més llarga realització, arrendaments de béns immobles, càrrega financera, i el caràcter plurianual ha d'estar justificat documentalment.

3.- Principi d'especialitat pressupostària:

L'estructura que es dissenya ha de tenir una finalitat declarada i una quantitat de diners assignada:

- Els ingressos han de recollir els que corresponguin per la naturalesa de cada concepte i són orientatius (per tant, no hi ha una limitació com en les despeses).
- Les despeses estan limitades per la seva finalitat (només es poden gastar per la finalitat declarada) i no es pot gastar més allà del límit previst. Per aquest motiu, s'ha de tenir molt en compte la possibilitat legal de vincular aplicacions pressupostàries (abans anomenades partides), ja que pot donar una major flexibilitat a aquesta execució.

4.- Principi de no afectació de recursos:

Els diners municipals s'han de posar al servei de les seves obligacions.

És el principi d'UNITAT DE CAIXA (exemple: no es pot deixar de pagar una inversió perquè no s'hagi cobrat encara el crèdit que la finançava, sempre que hi hagi diners a la tresoreria, és clar).

5.- Principi d'universalitat:

El principi d'universalitat assenyala que cada pressupost que conforma el pressupost únic ha de recollir la previsió de tots els ingressos i de totes les despeses dels pressupostos de l'entitat, dels organismes autònoms i de les societats mercantils participades al 100% per l'entitat.

Això significa que no es pot deixar cap despesa o cap ingrés pendent de ser inclòs en el pressupost i, per tant, obliga a crear conceptes més o menys genèrics en els quals es puguin incloure.

6.- Principi d'equilibri:

El principi d'equilibri pressupostari estableix que cap pressupost (sigui de l'Ajuntament, dels organismes autònoms o de les societats mercantils 100% participades per l'entitat) pot preveure, individualment, en inici, un dèficit.

Això significa que la suma de totes les despeses previstes no pot ser mai superior a la suma de tots els ingressos previstos per a cada pressupost d'una d'aquestes organitzacions:

$$\boxed{\text{DESPESES} = < \text{INGRESSOS}}$$

Quan s'arrossega dèficit cal aprovar el pressupost posterior amb superàvit per, com a mínim, compensar-lo.

7.- Principi de publicitat:

El principi de publicitat indica que una còpia del pressupost, i totes les seves modificacions, hauran d'estar a disposició del públic, a efectes informatius, des de la seva aprovació fins que deixi de ser vigent, és a dir, en finalitzar l'exercici pressupostari.

L'aplicació d'aquest principi es tradueix en el següent procés:

1. El pressupost general inicialment aprovat, abans de la seva publicació definitiva en el Butlletí Oficial de la Província, BOP, o en el de la Comunitat Autònoma, si s'escau) quedarà 15 dies a disposició del públic perquè es pugui consultar. Durant aquests dies, els interessats podran examinar el pressupost i presentar reclamacions davant del Ple municipal. El pressupost es considerarà definitivament aprovat si en finalitzar el període d'exposició no ha estat presentada cap reclamació. En cas contrari, el Ple disposarà d'un mes per resoldre les reclamacions presentades.
2. El pressupost general, definitivament aprovat pel Ple, serà publicat en el BOP (o en el de la Comunitat Autònoma, si s'escau) i en el de la Corporació, si n'hi hagués. Així mateix, s'ha de publicar un resum per capítols de cadascun dels pressupostos que componen el pressupost general.

El pressupost es considerarà vigent a partir del moment d'aquesta publicació.

LES BASES D'EXECUCIÓ DEL PRESSUPOST

Constitueixen la normativa pròpia de l'ens local, en el marc de l'autonomia que la llei permet per executar el pressupost.

La seva vigència és idèntica a la del propi pressupost (any natural).

Contingut de les Bases:

Regulen la gestió pressupostària tant dels ingressos com de les despeses i contemplen:

1. INGRESSOS:

- 1.1. Consideren incorporada la següent normativa pròpia: l'Ordenança General de Gestió, Inspecció i Recaptació dels Ingressos de Dret Públic Municipals, les Ordenances Fiscals i de Preus Públics i el Reglament General de Recaptació.
- 1.2. Tramitació comptable de les baixes d'ingrés, suspensions, devolucions d'ingrés indegut, etc.
- 1.3. Gestió extrapressupostària dels ingressos.

2. DESPESES:

- 2.1. Nivells de vinculació jurídica entre els crèdits de les diferents aplicacions pressupostàries.
- 2.2. Relació dels crèdits ampliables i les aplicacions pressupostàries que financen.
- 2.3. Regulació dels diferents tipus de modificacions de crèdits i òrgans competents per a la seva aprovació.
- 2.4. Normes i fases de tramitació de la despesa.
- 2.5. Límits i procediments per a la contractació.

GESTIÓ FINANCERA I GESTIÓ EXTRAPRESSUPOSTÀRIA:

També regulen part de la gestió de comptes de tresoreria i de fiances i dipòsits.

Una bona reglamentació sobre aquestes matèries pot facilitar molt la gestió del pressupost als responsables de l'entitat.

ESTRUCTURA DEL PRESSUPOST

LA NOVA ESTRUCTURA PRESSUPOSTÀRIA

La nova estructura pressupostària adoptada en l'elaboració del pressupost s'ha dissenyat d'acord amb la classificació que s'estableix l'Ordre EHA 3565/2008, de 3 de desembre:

1.- Pel que fa a l'estat de despeses en base a una codificació segons criteris de programes, econòmics i orgànics:

- a) Classificació per programes: Classifica la despesa d'acord amb la seva destinació final, i figura a nivell de àrees de despesa, polítiques de despesa i grups de programes.
- b). Classificació econòmica: Classifica la despesa d'acord amb la seva naturalesa i figura a nivell de capítol, article, concepte i subconcepte.
- c). Classificació orgànica: Classifica la despesa d'acord amb les àrees organitzatives i de gestió que les duu a terme.

2.- Pel que fa a l'estat d'ingressos en base a codificació econòmica per conceptes i subconceptes.

DESPESES:

Classificació dels crèdits	Criteris d'ordenació dels crèdits	Agrupació segons els criteris anteriors	Característiques agrupació
PROGRAMES	Segons la seva finalitat i els objectius que es vulgui aconseguir	<ul style="list-style-type: none"> - Àrees de despesa - Polítiques de despesa - Grups de programes - Programes - Subprogrames 	Tancada i obligatòria Tancada i obligatòria Oberta Oberta Oberta
ECONÒMICA	Per la naturalesa econòmica de la despesa (en què es gasta?)	Segons la classificació que estableix l'ANNEX I y II de l'Ordre EHA 3565/2008: <ul style="list-style-type: none"> - Capítol (separant les operacions corrents, les de capital i les financeres) - Article - Conceptes - Subconceptes - Partides 	Tancada i obligatòria Tancada i obligatòria Oberta Oberta Oberta
ORGÀNICA	Segons l'estructura de l'entitat, d'acord amb la seva normativa i organització (qui gasta?)	Segons la classificació que estableix l'ANNEX III de l'Ordre EHA 3565/2008	

INGRESSOS:

Classificació de les previsions	Criteris d'ordenació de les previsions	Agrupació segons els criteris anteriors	Característiques agrupació
ECONÒMICA	Per la naturalesa econòmica dels ingressos	Segons la classificació que estableix l'ANNEX IV de l'Ordre EHA 3565/2008: - Capítol (separant les operacions corrents, les de capital i les financeres) - Article - Conceptes - Subconceptes	Tancada i obligatòria Tancada i obligatòria Oberta Oberta

La classificació econòmica del pressupost en revela la naturalesa i ajuda a identificar la provenença o destinació dels recursos:

Exemple 1: Els impostos directes, com l'IBI, l'IAE o l'impost sobre Vehicles de Tracció Mecànica són conceptes d'ingrés que tenen la mateixa naturalesa econòmica: recauen directament sobre la possessió i fruïció d'un bé.

Exemple 2: Despeses de Personal: nòmines ,seguretat social. És important diferenciar entre la naturalesa econòmica d'una despesa i la seva finalitat: cal distingir la despesa en personal (naturalesa econòmica) de la despesa en personal sanitari (finalitat sanitària). La naturalesa econòmica del personal no especifica quines són les seves funcions (això és la classificació funcional).

La vinculació:

Si dues aplicacions pressupostàries estan vinculades, significa que la dotació pressupostària d'una pot ser utilitzada per a l'altra, totalment o parcial. Per tant, les dotacions pressupostàries de les aplicacions pressupostàries vinculades formen una bossa comuna de diners.

Les bases d'execució dels pressupost defineixen el nivell de vinculació jurídica de les aplicacions pressupostàries.

CAPÍTOLS I OPERACIONS CORRENTS, DE CAPITAL O FINANCERES

Hi ha definits 9 capítols d'ingrés i 8 capítols de despesa, identificats cada un d'ells amb una xifra, que forma part de la codificació del pressupost. Els capítols poden ser agrupats en tres grans grups:

1. Operacions Corrents: Recullen els ingressos i les despeses relacionats amb les funcions derivades del funcionament de l'ens.
2. Operacions de Capital: Recullen els conceptes relacionats amb l'adquisició o venda de béns patrimonials i les transferències de capital.
3. Operacions Financeres: Recullen els conceptes relacionats amb els béns financers, com ara accions, préstecs, etc.

LES OPERACIONS CORRENTS

Es consideren operacions corrents del pressupost d'ingressos aquells recursos que obtindrà l'ens en l'exercici propi de la seva funció.

Exemple: els impostos, les taxes, subvencions rebudes per serveis prestats, lloguer de locals municipals, ...) i s'agrupen en els capítols codificats de l'I al V:

Capítols d'Ingressos Corrents	Operacions
I	Impostos Directes
II	Impostos Indirectes
III	Taxes i Altres Ingressos
IV	Transferències Corrents
V	Ingressos Patrimonials

Es consideren operacions corrents del pressupost de despeses totes aquelles necessàries per donar els serveis propis de l'ens.

Exemple: despeses de personal, material d'oficina, interessos derivats de deute contret, subvencions concedides a alguna entitat cultural del municipi, S'agrupen en els capítols codificats de l'I al IV (en despeses no existeix el capítol V):

Capítol de Despeses Corrents	Operacions
I	Despeses de Personal
II	Despeses en Béns Corrents i Serveis
III	Despeses Financeres
IV	Transferències Corrents

Ingressos Corrents:

- I. Impostos Directes: IBI, IVTM, IAE, IIVTNU (aquests impostos graven la possessió o fruïció d'un bé).
- II. Impostos Indirectes: Es refereixen quasi exclusivament a l'ICIO (aquests impostos graven la circulació dels béns o la despesa de la renda).
- III. Taxes i Altres Ingressos: Son les quantitats que cobra l'ens pels serveis prestats, en forma de Taxes o Preus Públics, i també inclou les Contribucions Especials, les Sancions i els altres conceptes indirectes de la recaptació (recàrrecs, interessos de demora).
- IV. Transferències Corrents: Agrupa les Subvencions rebudes per l'ens per al seu funcionament. També inclou la Participació en Tributs de l'Estat.
- V. Ingressos Patrimonials: Provenen de rendibilitzar el patrimoni de l'ens.

Despeses Corrents:

- I. Despeses de Personal: S'hi inclouen totes les despeses del personal en nòmina de l'ens: els sous, la Seguretat Social, la formació o qualsevol altra millora de caràcter social.
- II. Despeses en Béns Corrents i Serveis: Recull tota la despesa en serveis externs (ex.: consultoria), consums (aigua, electricitat,...) i béns consumibles (material oficina, ...).

- III. Despeses Financeres: Es recullen els interessos dels crèdits prestats a l'ens i altres despeses financeres.
- IV. Transferències Corrents: Són subvencions que l'ens atorga com a ajut al seu funcionament a altres entitats cíviques, a algun dels seus organismes autònoms o a qualsevol altra mena d'entitat d'interès públic.

LES OPERACIONS DE CAPITAL

Recullen els conceptes relacionats amb l'adquisició o venda de béns patrimonials.

Es consideren Operacions de Capital d'Ingressos la venda de béns no consumibles (ex.: venda d'un solar) i les subvencions atorgades a l'ens per fer inversions (ex.: per a construir un edifici).

Capítols d'Ingressos de Capital	Operacions
VI	Alienació de Béns Reals
VII	Transferències de Capital

Es consideren Operacions de Capital de Despeses la compra de béns no consumibles (ex.: les inversions en general, com la compra d'un solar, la pavimentació de carrers, l'adquisició d'ordinadors, la construcció d'un polisportiu) i les subvencions que l'ens atorga per fer inversions.

Exemple: a un entitat cívica perquè pugui construir un local.

Capítols de Despeses de Capital	Operacions
VI	Inversions Reals
VII	Transferències de Capital

Ingressos de Capital:

- VI. Alienació de Béns Reals: Comprèn els recursos obtinguts per la venda dels béns de l'ens.
- VII. Transferències de Capital: Recull les subvencions o aportacions que rep l'ens i que ha de destinar obligatòriament a fer una inversió.

Despeses de Capital:

- VI. Inversions Reals: Compren les inversions en actius fixos, com edificis, terrenys o obres públiques. Aquestes Inversions han de tenir les següents característiques:
- Que no siguin béns fungibles.
 - Que tinguin una durada previsiblement superior a l'exercici pressupostari.
 - Que siguin inventariables.
 - Que no siguin reiteratives.
- VII. Transferències de Capital: Recull les subvencions o aportacions que atorga l'ens per tal que es faci una inversió concreta destinada a l'ús públic o d'interès públic.

LES OPERACIONS FINANCERES

Recullen els conceptes relacionats amb els béns financers, com ara accions, préstecs, etc.

Són Operacions Financeres d'Ingressos la venda d'actius financers (accions) i l'obtenció de crèdits.

Capítols d'Ingressos Financers	Operacions
VIII	Variacions d'Actius Financers
IX	Variacions de Passius Financers

Són Operacions Financeres de Despeses la compra d'actius financers i la devolució de crèdits.

Capítols de Despeses Financeres	Operacions
VIII	Variacions d'Actius Financers
IX	Variacions de Passius Financers

Capítols Financers d'Ingressos:

- VIII. Variacions d'Actius Financers: Els ens locals poden tenir els anomenats actius financers: accions de Telefónica, accions d'una societat anònima municipal, Lletres del Tresor, etc. Aquest capítol inclou la venda d'aquests actius com una forma d'obtenir recursos.
- IX. Variacions de Passius Financers: Recull els crèdits que demanarà l'ens. Una altra alternativa d'endeutament, si s'escau, és l'emissió de deute públic, que també anirà inclosa en aquest capítol.

Capítols Financers de Despeses:

- VIII. Variacions d'Actius Financers: Els ens locals poden comprar els actius financers: accions de Telefónica, accions d'una societat anònima municipal, Lletres del Tresor, etc. La compra d'aquests actius representen una forma d'inversió. Aquestes operacions s'inclouen en aquest capítol.
- IX. Variacions de Passius Financers: Aquest capítol recull la devolució dels crèdits que ha demanat l'ens. Concretament, recull l'amortització dels crèdits corresponent a l'any que es pressuposta. També inclou el pagament del deute públic, si s'escau, a tot aquell que l'hagi adquirit.

LES RELACIONS ENTRE ELS INGRESSOS I LES DESPESES

La protecció del Patrimoni:

La Llei vol que els gestors públics tinguin molta cura amb el patrimoni que un ens ha construït amb diner públic. En aquest sentit, la normativa vol protegir al màxim aquest patrimoni.

Per tal de protegir aquest Patrimoni, la Llei obliga:

- Que es financin determinades despeses amb determinats ingressos. És a dir, hi ha d'haver unes relacions entre ingressos i despeses.

- Que s'expliqui clarament què es fa amb les aplicacions pressupostàries que afecten el patrimoni de l'ens. És a dir, s'ha d'especificar la finalitat dels ingressos de capital i financers.

Relacions entre Ingressos i despeses:

Se'n poden especificar quatre:

1. Relació entre Ingressos Corrents i Despeses Corrents: Aquesta relació implica que els ingressos que s'obtenen sense vendre patrimoni i sense endeutar-se han de ser suficients per poder finançar les despeses de funcionament de l'ens i poder retornar els crèdits que s'hagin demanat. Si es produeix sobrant (estalvi) es podrà destinar a altres operacions.

Ingressos corrents (I a V)	Operacions Corrents (I a IV)
-	+
=	=
Contribucions Especials (III)	Variacions Passius Financers (IX)

2. Relacions entre operacions de capital i financeres: Tots els recursos de les operacions de capital i financeres del pressupost només poden finançar operacions de capital i financeres del pressupost de despeses. Aquesta relació implica que els recursos obtinguts per la venda de patrimoni, subvencions de capital o nou endeutament només poden ser destinats a l'adquisició de patrimoni.
3. Els sobrants obtinguts en la primera relació, la de les operacions corrents, poden finançar operacions de capital i financeres del pressupost de despeses: Si es generen sobrants, l'ens està enriquint el patrimoni, ja que l'incrementa sense comprometre el funcionament del seus serveis
4. Les contribucions especials només poden finançar obres d'urbanització incloses en el capítol 6 despeses.

La finalitat dels ingressos de capital i financers:

A més de les relacions esmentades, la Llei diu que els recursos per operacions de capital o financeres del pressupost d'ingressos han de ser finalistes. És a dir, cadascun d'ells ha de concretar quines partides del pressupost de despesa finança.

D'altra banda, la Llei diu que cada partida dels capítols 6, 7 i 8 del pressupost de despeses ha de tenir adscrits, obligatòriament, recursos suficients que els financin.

La finalitat dels ingressos i el finançament de les despeses s'ha de detallar en l'anomenat finançament de les inversions (Pla d'Inversions).

Finançament de les Inversions:

El finançament de les inversions és el document on es detalla la finalitat dels ingressos i el finançament de les despeses.

El finançament de les inversions permet comprovar la finalitat dels ingressos de capital i financers i és un dels annexos obligatoris que ha de ser aprovat juntament amb el pressupost.

L'EXECUCIÓ PRESSUPOSTÀRIA:

FASES I ESTATS D'EXECUCIÓ:

Un cop elaborat el pressupost cal executar-lo, és a dir, s'han de dur a terme les actuacions que s'hi han previst durant l'any a què fa referència el pressupost.

A l'igual de l'elaboració del pressupost, la Llei obliga a seguir un procés en l'execució de cada actuació per tal que els diners públics es gestionin adequadament.

Aquest procés comprèn unes etapes molt definides, les fases d'execució, cada una de les quals té una lletra que la identifica, segons siguin ingressos: "DR, I", "A", "D", "O", etc.

Com que aquest procés pot ser de vegades molt rígid, la Llei permet una certa flexibilitat, permetent que es facin algunes fases d'execució conjuntament: "DR-I", "AD", "ADO", "ADOP".

El procés d'execució pressupostària proporciona un sistema d'informació, els estats d'execució d'ingressos i de despeses, que permet una adequada gestió de cada actuació.

FASES D'EXECUCIÓ D'INGRESSOS

En l'execució dels ingressos s'han de distingir dues fases:

1. La meritació (moment en que neix el dret de l'Administració a cobrar aquest ingrés).
2. El cobrament de l'ingrés.

Quan un ingrés es merita, es fa la contreta d'ingrés (dret reconegut o "DR"): es tracta d'una anotació, en el corresponent concepte d'ingressos del pressupost, amb la qual s'identifica qui deu l'import i quina quantitat ha de cobrar.

Hi ha tres situacions de contreta:

1. Quan l'ens local genera una ordre de pagament a un tercer(per actuació d'ofici o per pròpia iniciativa de l'Administració (ex.: emissió rebuts padró IBI, liquidació d'algun ingrés de dret públic). Això, és clar, ha de comptar amb l'aprovació prèvia de l'òrgan competent abans de comptabilitzar-se.
2. La segona situació en què es produeix la contreta d'ingrés és quan un tercer concedeix a l'Ajuntament el dret a cobrar una quantitat (ex.: comunicació de concessió de subvenció, conveni firmat d'on es desprèn que hi haurà l'ingrés). També ha d'estar aprovat prèviament.

Aquests dos supòsits són ingressos amb contreta prèvia.

3. La tercera situació en què es produeix una contreta d'ingrés és quan és el propi contribuent qui declara la seva obligació d'ingressar(o sigui, per iniciativa del subjecte passiu). Per a aquest tipus d'ingrés no hi ha la necessitat d'aprovació prèvia a l'anotació en el pressupost, ja que el mateix cobrament testimonia l'existència del dret.

Aquest tercer supòsit és un ingrés sense contreta prèvia.

FASES D'EXECUCIÓ DE DESPESES

S'anomena "procés ADOP", que té quatre fases bàsiques d'execució:

A	Autorització	Decisió d'un ens de fer una despesa.
D	Disposició	Compromís de contracte de despesa amb un tercer
O	Obligació Reconeguda	Reconeixement de l'obligació de pagar
P	Pagament	Ordre de pagament de l'obligació

A aquestes fases s'afegiria una darrera fase, pura de funció de tresoreria, que correspon a la realització efectiva del pagament (fase R), si bé aquesta ja no afecta a l'execució pressupostària de la despesa.

RP	Reconeixement del Pagament	Pagament efectiu de l'obligació
-----------	----------------------------	---------------------------------

Cadascuna d'aquestes fases dona lloc a una anotació comptable del corresponent pressupost de despeses. Aquestes anotacions es fan en un document anomenat Llibre Major de Despesa.

L'autorització de la despesa (A):

L'existència en el pressupost d'una aplicació pressupostària de despesa és només l'aprovació d'una previsió de fer la despesa amb una assignació màxima de recursos. Per tant, tot i que la despesa figura en el pressupost, encara no es pot gastar, salvat que l'equip de govern expressi la seva voluntat de realitzar-la o l'autoritzi (o reservi) per un import màxim.

Exemple:

L'Ajuntament aprova fer la urbanització de la Plaça de la Vila, prevista en la seva corresponent aplicació pressupostària amb un màxim de 350.000,00 €, i decideix licitar de moment l'obra, que puja 300.000,00 €, quedant pendent l'enjardinament, previst en 50.000,00 € més.

L'import màxim autoritzats per l'obra és, doncs, 300.000,00 € i no més, i són els que es comptabilitzaran com "A" en el Major de Despeses.

La resta, els 50.000,00 € queden en l'aplicació pressupostària de despeses com a crèdit disponible i, per tant, dins la mateixa codificació de partida, es podran destinar a la urbanització de la plaça en concepte enjardinament, efectuant un segon assentament comptable d'A.

Aplicació Pressupostària (codificació)	Descripció: Urbanització Plaça de la Vila
Crèdit Inicial	350.000,00 €

Data	Descripció	"A" (autorització)	Import "A"
15/01/2004	Obra Urbanització Plaça Vila	Núm. apunt	300.000,00 €
30/04/2004	Enjardinament Plaça Vila	Núm. apunt	50.000,00 €

La disposició de la despesa (D):

En la fase A s'ha autoritzat la despesa, però no s'ha determinat qui serà la persona física o jurídica a qui es farà l'adjudicació de l'obra, la comanda del bé o el servei. Pel que fa a l'import, no es determina una xifra exacta, es tracta només d'un màxim.

La fase D, la fase de disposició, és un compromís de contractar una persona determinada per fer la despesa.

Exemple:

Amb l'exemple anterior, pot ser que s'hagi licitat l'obra per 300.000,00 € i s'adjudiqui a la millor oferta presentada per 290.000,00 €, que serà l'import de la "D", que originarà un nou apunt comptable derivat d'aquesta proposta de despesa, amb les dades següents:

- La data de l'acte administratiu de disposició.
- La referència o núm. de l'autoritzat ("A").
- L'import disposat obtingut del pressupost o d'una factura proforma (no és un import definitiu).

La proposta de despesa és un compromís de contractar una persona determinada, però no suposa el reconeixement de l'obligació de pagar un import determinat.

Aquestes dues fases poden unificar-se: "AD" en els supòsits en que prèviament no cal licitar. En aquest cas, l'òrgan d'aprovació autoritza la despesa i determina a qui s'adjudica en el mateix moment i es comptabilitza també alhora.

L'obligació reconeguda (O):

En la fase d'obligació, la fase "O", es reconeix l'obligació de pagar un import determinat al tercer determinat en la fase "D".

En aquest cas, l'Ajuntament rep una factura pel lliurament d'un bé o per la prestació d'un servei, o qualsevol altre tipus de document que faci les mateixes funcions (conveni, etc.).

Aquesta factura és aprovada per l'òrgan competent i aquest acte dóna lloc a l'anotació de l'obligació (fase "O") en la partida pressupostària. Aquesta anotació es farà referenciada a la fase D que l'ha precedit.

L'Ajuntament s'imposa el pagament d'una obligació (fase O) en el mateix moment que aprova l'autorització (fase A) i disposició de la despesa (fase D), però no la reconeix efectivament fins que aprova la factura o document que pugui fer idèntica funció.

Es poden acumular tres fases alhora: "ADO".

El pagament de l'obligació (P):

Un cop reconeguda una obligació, vindrà l'última fase d'una despesa, la fase "P".

En aquesta fase s'ordena el pagament i per part de la tresoreria es paga l'obligació que s'ha contret amb un tercer ("RP").

La responsabilitat d'ordenar els pagaments a la Tresoreria Municipal és competència exclusiva del president de l'entitat, encara que pot delegar algunes funcions segons el criteris següents:

- Ajuntaments de menys de 500.000 habitants: el Ple de l'Ajuntament, a proposta del president, pot acordar crear una unitat d'ordenació de pagaments que únicament assumeixi la funció administrativa.
- Ajuntaments de més de 500.000 habitants: el ple de l'Ajuntament, a proposta del president, pot crear una unitat central de tresoreria, que assumeixi tota la funció excepte la responsabilitat).

- Organismes Autònoms: els estatuts han d'establir l'òrgan o càrrec adequat per aquesta funció. En el nostre cas es dona la paritat amb l'Ajuntament, assumint les funcions d'alcalde el president dels patronats (PME i PMCI) i recaient les funcions d'intervenció i tresoreria en els mateixos càrrecs i persones de l'Ajuntament.

Els pagaments a justificar (ADOPj):

Són aquelles petites despeses, no previsible ni quantificables *a priori*, que hauran de ser pagades al comptat a cada proveïdor. Si per a cada una d'aquestes despeses s'ha de seguir el procés ADOP, la cosa encara es complica més.

En casos com aquest, la Llei permet que s'aprovi una despesa, que es justifiqui més endavant i que cobreixi totes les despeses petites.

El procés per aprovar aquesta despesa és molt similar a l'ADOP i se'n diu ADOP(j).

La diferència respecte de l'ADOP és que en l'ADOP(j) es produirà una ordenació de pagament a justificar.

El procés ADOP(j):

En l'ADOP(j), l'aprovació de la despesa donarà lloc a la fase ADO (malgrat que s'hagi de justificar) i, després, s'ordenarà un pagament. Aquesta última fase es denomina P(j).

Quan s'ha de justificar aquesta despesa?:

En un termini de tres mesos a partir de la fase P, el responsable de la despesa té l'obligació d'aportar la documentació que justifiqui les despeses i els pagaments fins a la totalitat de l'import a justificar. Aquesta justificació ha de ser aprovats per l'òrgan competent.

En les bases d'execució del pressupost s'han de regular les circumstàncies en les quals es pot fer l'ADOP(j) i s'han d'establir els límits de les ordres de pagament a justificar.

En el cas que no hagi estat necessari gastar-se tots els diners, es retornaran els imports sobrants a la Tresoreria Municipal. Es farà, per tant, un reintegrament a la partida; és a dir, es retrocediran les fases ADOP per l'import sobrant.

Les bestretes de caixa fixa:

L'ADOP(j) permet fer front a petites despeses imprevisibles i difícilment quantificables. Ara bé, si una despesa a justificar té el caràcter de periòdica i repetitiva, la Llei permet la possibilitat d'establir un sistema de bestretes, les bestretes de caixa fixa, que s'han d'aprovar per part d'un òrgan de govern.

Una bestreta de caixa fixa consisteix la creació d'un fons de caixa amb una dotació fixa i del qual es poden avançar uns diners per fer front al pagament d'unes despeses determinades.

Abans del 31 de desembre, s'han de tenir totes les justificacions de les despeses realitzades perquè puguin ser comptabilitzades en el pressupost de l'any al qual corresponen.

Les bases d'execució en regulen l'atorgament i el funcionament, determinant:

- Les aplicacions pressupostàries de despesa on es poden carregar les despeses que s'han de justificar.
- El límit de la dotació del total del fons de caixa.
- El límit que s'ha de pagar per cada despesa que s'ha de justificar.
- El règim de reposició del fons. (que es fa a mesura que es justifiquen les despeses pagades).
- El sistema de control dels fons.

ELS ESTATS D'EXECUCIÓ DEL PRESSUPOST

Pel que fa als ingressos, hi ha molts aspectes de la seva execució que són d'interès:

1. Drets Reconeguts: són la suma de concretes d'un concepte d'ingrés.
2. Drets Anul·lats: són drets anul·lats que s'han produït en un concepte determinat per algun motiu (sentència, etc.).
3. Drets Liquidats Nets: són drets reconeguts bruts menys els drets anul·lats corresponents a un concepte.

La informació més rellevant per als gestors correspon als drets liquidats nets, ja que és l'import dels ingressos realment meritats.

Pel que fa a les despeses, els estats d'execució del pressupost són una llista ordenada en què apareixen totes les aplicacions pressupostàries amb la situació acumulada de cada fase d'execució

Amb aquesta llista, es pot obtenir, de cada aplicació pressupostària de despesa, la següent informació:

- Quina quantitat tenia de crèdit inicial.
- Quina quantitat és reservada per a fets concrets (fase A).
- Quina quantitat és adjudicada a proveïdors concrets (fase D).
- Quina quantitat ja és facturada i aprovada (fase O).
- Quina quantitat és ordenada i pagada (fase P).
- Què queda pendent per pagar, és a dir, la quantitat obligada menys la quantitat pagada.

LES MODIFICACIONS DE CRÈDIT

De vegades, algunes de les despeses pressupostades no es compleixen com estava previst. En algunes aplicacions pressupostàries la dotació ha estat insuficient, ja que s'ha gastat més del previst i cal estudiar on es poden trobar els recursos per poder finançar les noves despeses.

El pressupost no és un instrument tancat:

- Les previsions són solament això, previsions i no certeses.
- Tothom pot cometre errors en la previsió de les partides.
- Es poden donar situacions del tot imprevisibles.

MODIFICACIONS D'INGRÉS

Els conceptes d'ingrés no tenen aquestes limitacions. És per això que la seva creació u modificació no està sotmesa a cap mecanisme específic.

MODIFICACIONS DE DESPESA

Les aplicacions pressupostàries estan limitades per la seva finalitat i per la dotació assignada, cosa que suposa una rigidesa important en l'execució del pressupost. Per aquest motiu, la Llei estableix fins a set mecanismes que permeten modificar les aplicacions pressupostàries del pressupost:

1. **Ampliació de crèdit:** permeten ampliar el crèdit d'una despesa.
2. **Generació de crèdit:** permet ampliar una despesa o crear-ne una de nova.
3. **Transferència de crèdits:** permeten transferir les dotacions d'una aplicació pressupostària a una altra.
4. **Crèdit extraordinari:** permet crear una partida nova per atendre una despesa urgent, necessària i no prevista en el pressupost.
5. **Suplement de crèdit:** permet ampliar una aplicació pressupostària que és insuficient per atendre una despesa urgent i necessària.
6. **Baixes per anul·lació:** permeten anul·lar, totalment o parcial, una aplicació pressupostària i alliberar recursos per dotar-ne d'altres.
7. **Incorporació de romanents:** permet incorporar en el pressupost les despeses no executades de l'any anterior (lligat a la liquidació del pressupost).

Cal distingir, però, dues qüestions:

- b) Com funcionen i quines limitacions tenen cadascun d'aquests mecanismes de modificació.
- c) Com es reflecteixen aquestes modificacions en els estats d'execució del pressupost.

1. Ampliació de crèdit:

Si un ingrés afectat augmenta més del previst, la dotació de l'aplicació pressupostària de despesa que va lligada a aquest ingrés pot ser amplificada. Aquest tipus d'ampliació s'anomena ampliació de crèdit.

L'import de l'ampliació ha de ser, com a màxim, igual a la quantia de l'augment produït en l'ingrés. L'ingrés, però, ha d'haver estat reconegut en ferm:

$$\boxed{\text{Ampliació de Crèdit} \leq \text{Augment de l'Ingrés}}$$

Exemple: S'ha concedit una subvenció més alta de la que estava pressupostada per a fer uns cursos per a aturats. Concretament, s'han concedit 3.000 euros més. Per tant, es poden ampliar fins a 3.000 euros les aplicacions pressupostàries d'aquests cursos.

Les bases d'execució del pressupost han d'indicar:

- Òrgan competent per aprovar l'ampliació de crèdit.
- Aplicacions pressupostàries que son ampliables.
- Amb quin concepte d'ingrés està relacionada l'aplicació pressupostària ampliable.

Aquesta figura és especialment útil quan sigui difícil preveure si s'aconseguiran uns determinats ingressos per a una despesa determinada i no es pugui concretar quin en serà l'import. En aquest cas, en elaborar el pressupost es posen unes dotacions simbòliques i, cas d'aconseguir-se major import s'augmenta el crèdit inicial permetent dotar de major consignació la corresponent aplicació pressupostària.

2. Generació de crèdit:

Pot succeir que, durant l'execució del pressupost, es produeixin uns ingressos no previstos.

Exemple: A petició del veïnat, s'ha decidit que els monitors de l'Àrea d'Esports de l'Ajuntament imparteixin classes de gimnàstica. Aquestes classes, però, no seran gratuïtes. S'estan generant, per tant, uns ingressos no previstos: els diners procedents de les matrícules del curs.

Quan es generen ingressos no previstos de naturalesa no tributària (com les matrícules del curs de gimnàstica), hi ha la possibilitat de generar crèdit. És a dir, es pot crear una nova aplicació pressupostària o augmentar la dotació d'una d'existent. No obstant això, la Llei supedita la generació de crèdit a una sèrie d'ingressos com els següents:

1. Quan es produeixen aportacions o compromisos en ferm per part de terceres persones per finançar una despesa determinada.
2. Quan es venen béns de l'ens.
3. Quan es presten nous serveis.
4. Quan es tornen els préstecs.
5. Quan es cobra el reintegrament d'un pagament indegut corresponent a l'exercici actual.

Les bases d'execució fixaran l'òrgan competent per a l'aprovació de la generació de crèdit.

Limitacions de la generació de crèdit. Les dotacions retingudes:

Efectivament, dels cinc ingressos que possibiliten generar més crèdit n'hi ha dos, la prestació de nous serveis i el retorn de préstecs, que tenen limitacions importants.

Així, el crèdit generat per aquests dos ingressos no és disponible fins que no es cobri, encara que s'hagi fet la contra de l'ingrés corresponent. El crèdit generat a l'aplicació pressupostària només serà disponible en el moment del cobrament de l'ingrés, i no en el moment de la meritació. Mentre no es cobri l'ingrés, la dotació ampliada o creada de la despesa quedarà retinguda.

3. Transferència de crèdit:

Quan es fan previsions és difícil encertar els imports que es gastaran realment en algunes aplicacions pressupostàries. Per tant és normal que en l'execució del pressupost es produeixin dues situacions:

1. S'ha gastat menys del previst. En conseqüència, algunes aplicacions pressupostàries tenen una dotació excessiva.
2. S'ha de gastar més del previst. En conseqüència, algunes aplicacions pressupostàries tenen una dotació insuficient.

La vinculació jurídica dels crèdits permet fer servir els sobrants de crèdit d'una aplicació pressupostària per cobrir les necessitats de crèdit d'una altra.

No obstant això, no sempre és possible o suficient fer servir la vinculació, i és per aquest motiu que la Llei permet la transferència de crèdits.

Les transferències de crèdits entre aplicacions pressupostàries són un mecanisme de modificació del pressupost que permet transferir els excessos de dotació d'unes aplicacions pressupostàries i/o de les seves bosses de vinculació per dotar-ne d'altres. Per fer-ho, s'ha de minorar el crèdit de les aplicacions pressupostàries dotades en excés i, amb aquest crèdit, incrementar l'aplicació pressupostària dotada insuficientment.

Possibilitats:

La Llei permet fer les transferències entre aplicacions pressupostàries del mateix grup de funció o entre partides del capítol 1, amb independència del seu grup de funció.

En aquestes condicions, les transferències de crèdit poden ser aprovades per l'òrgan que determinin les bases d'execució (en el nostre cas, l'alcalde).

La resta de transferències han de ser obligatòriament aprovades pel Ple.

Restriccions:

La Llei posa uns límits per a dur a terme les transferències entre aplicacions pressupostàries. Aquestes limitacions són dos:

1. En cap cas es pot transferir crèdit des d'aplicacions pressupostàries que durant l'exercici hagin estat modificades amb:
 - Ampliació de Crèdit.
 - Crèdits extraordinaris.
 - Incorporació de Romanents de Crèdit.
2. Les aplicacions pressupostàries minorades no poden ser incrementades posteriorment, i viceversa. És a dir, les aplicacions pressupostàries incrementades no poden ser minorades amb posterioritat.

4. i 5. Crèdit Extraordinari i Suplement de Crèdit:

Una Corporació pot trobar-se amb una despesa no prevista o dotada insuficientment i urgent.

Per tal de poder atendre despeses necessàries que no poden esperar el pressupost següent, la Llei permet:

1. Crear una nova aplicacions pressupostàries mitjançant el crèdit extraordinari.
2. Augmentar la dotació d'una aplicació pressupostària mitjançant el suplement de crèdit.

L'únic òrgan que pot aprovar crèdits extraordinaris i suplementes de crèdit és el Ple, ja que es tracta de modificacions que podrien afectar l'equilibri pressupostari.

Per tal de preservar al màxim l'equilibri pressupostari, la Llei estableix la necessitat de finançar els crèdits extraordinaris i els suplementes de crèdit amb els següents recursos:

- 2.6. Romanent líquid de tresoreria.
- 2.7. Ingressos corrents que s'hagin recaptat per sobre de les previsions del pressupost. En aquest cas, Intervenció haurà d'acreditar que la resta d'ingressos del pressupost (exceptuant els de caràcter finalista) segueixen un ritme normal d'execució.
- 2.8. Anul·lant o donant de baixa d'altres aplicacions pressupostàries, sempre que no siguin necessàries per al funcionament dels serveis.
- 2.9. Demanant crèdits o préstecs. És a dir, recorrent a l'endeutament. Aquesta última opció és, però, sotmesa a unes limitacions.

Si l'endeutament ha estat necessari per finançar una despesa corrent (és a dir, una despesa que pertanyi als capítols 1, 2, 3 o 4), llavors, els nous crèdits o préstecs són sotmesos a les limitacions següents:

1. Han de ser aprovats per majoria absoluta del Ple.
2. Han de correspondre a una despesa expressament declarada necessària i urgent.
3. L'import total del nou endeutament no pot superar el 5% dels ingressos per operacions corrents del pressupost.
4. La suma dels interessos i les amortitzacions de tots els crèdits i préstecs de l'ens (inclòs el nou endeutament) no pot superar el 25% dels ingressos per operacions corrents del pressupost
5. El nou endeutament ha d'haver estat completament retornat abans de la renovació de la corporació. Per tant, els nous crèdits o préstecs han de ser cancel·lats abans de les eleccions.

6. Baixes per Anul·lació:

Les baixes per anul·lació consisteixen a suprimir, totalment o parcial, una aplicació pressupostària de despesa que es considera innecessària. Així, les dotacions de les aplicacions pressupostàries anul·lades poden ser utilitzades per a altres aplicacions pressupostàries. Aquest recurs, però, només es pot utilitzar en dos casos, essent l'òrgan competent per a la seva aprovació el Ple de l'Ajuntament:

1. Per finançar un crèdit extraordinari o un suplement de crèdit.
2. Per compensar un romanent líquid de tresoreria negatiu.

7. Incorporació de Romanents:

La Llei preveu un mecanisme per incorporar en el pressupost de l'any següent els crèdits d'aquelles despeses que no estiguin en la fase "O" en el moment de la liquidació del pressupost: la incorporació de romanents de crèdit. Prèviament s'ha d'haver tancat la liquidació del pressupost.

QUADRE RESUM DE MODIFICACIONS DE CRÈDIT				
	Tipus de Modificació	Requisits	Recursos de finançament	Òrgan competent
1	Ampliació de Crèdit	Existència de la partida. Partida ampliable segons bases executió. Efectivitat recursos afectats.	Més ingressos afectats que hagin estat reconeguts.	Segons bases executió.
2	Generació de Crèdit	Insuficiència crèdit en la partida. Més ingressos dels previstos. Ingressos de naturalesa no tributària.	Ingressos afectats amb compromís en ferm. Ingressos recaptats per prestació de nous serveis. Alienació de béns en ferm. Reembossaments, efectivament recaptats, de préstecs. Reintegrant de pagaments indeguts.	Segons bases executió.
3	Transferència de Crèdit	Que la partida no hagi estat minorada. Que la partida no hagi estat modificada amb tipus 1,4 i 7. Crèdit insuficient.	Crèdit en partides que es minoren.	Partides mateix grup funció o capítol, segons bases executió. Resta: Ple.
4	Crèdit extraordinari	Despesa concreta. Inexistència de Crèdit. Despesa no ajornable.	Romanent líquid de tresoreria. Ingressos recaptats per sobre de les previsions. Anul·lació o baixa de crèdits d'altres partides. Operacions de crèdits (amb límits).	Ple.
5	Suplement de Crèdit	Despesa concreta. Despesa no ajornable. Despesa no ampliable. Despesa amb crèdit insuficient.	Id. crèdits extraordinaris.	Ple.
6	Baixa per Anul·lació	Per finançar un crèdit extraordinari o suplement de crèdit. Per compensar romanent líquid de tresoreria negatiu.	----	Ple.
7	Incorporació Romanents	Que resulti de modificació del pressupost durant últim trimestre, segons tipus 3,4 i 5. Crèdits amb compromisos despesa any anterior. Crèdits d'operacions de capital. Despeses amb finançament afectat. Crèdits autoritats en funció de l'efectiva recaptació de drets afectats.	Romanent de tresoreria. Més ingressos recaptats dels previstos. Ingressos afectats.	Segons bases executió.

ELS ESTATS D'EXECUCIÓ I LES MODIFICACIONS DE CRÈDIT

Les modificacions del pressupost no solament es reflecteixen en els majors de les aplicacions pressupostàries modificades.

També han de quedar reflectides en els estats d'execució ja que, per exemple, si s'ha augmentat la dotació de despeses, hi haurà més crèdit disponible.

Pel que fa a les despeses , en els estats d'execució s'afegeixen quatre columnes intermèdies.

1. Les modificacions, on s'anoten les modificacions realitzades en una partida concreta.
2. El pressupost total, que comprèn per a cada aplicació pressupostària la suma del pressupost inicial i les modificacions practicades.
3. Si hi ha un crèdit retingut o no disponible.
4. El crèdit disponible de cada aplicació pressupostària.

Pel que fa als ingressos , en el cas que s'hagin de modificar, només s'afegiran dues columnes més:

1. Les modificacions: on s'anoten les modificacions realitzades en una aplicació pressupostària concreta.
2. El pressupost definitiu: que comprèn, per a cada aplicació pressupostària, la suma del pressupost inicial i les modificacions practicades.

ELS INGRESSOS

TRIBUTS	Impostos – Taxes - CC EE	
	Capítol 1 Impostos Directes	
	Capítol 2 Impostos Indirectes	
	Capítol 3 Taxes i Contribucions Especials	
ALTRES INGRESSOS NO TRIBUTARIS	Taxes – Transferències -Endeutament	Ingressos Patrimonials
	Capítol 3 Altres Ingressos	
	Capítol 4 Transferències Corrents	
		Capítol 5 Ingressos Patrimonials
		Capítol 6 Alienació de Béns Reals
	Capítol 7 Transferències de Capital	
	Capítol 9 Variacions de Passius Financers	

Tributs:

Els tributs comprenen els ingressos relacionats amb les obligacions fiscals dels contribuents d'un municipi, han de ser regulats per les ordenances fiscals. Són figures tributàries les següents:

- Impostos.
- Taxes.
- Contribucions Especials.

Altres Ingressos de Dret Públic:

Són aquells que no tenen estructura fiscal:

- Preus Públics.
- Transferències i Subvencions.
- Ingressos Patrimonials.
- Recursos provinents d'Endeutament.

LES ORDENANCES FISCALS

Contingut de les Ordenances Fiscals:

Tot i que les lleis fiscals que promulga l'Estat regulen molts dels paràmetres dels tributs, els ens locals tenen una certa capacitat per incidir en el rendiment de cada tribut, és a dir, per incidir en la quantitat que es pot ingressar de cada tribut. Per tant, els ens tenen una capacitat de gestió dels ingressos dels tributs, mitjançant les seves Ordenances Fiscals.

Les ordenances fiscals recullen de la Llei:

- **El fet imposable:** és a dir, per quina cosa s'ha de pagar l'impost..
- **El subjecte passiu:** persona física o jurídica que és obligada a pagar.
- **Els beneficis fiscals:** per exemple, les bonificacions d'un impost.
- **La base imposable:** és el valor sobre el qual s'aplica el tipus de gravamen.

Les ordenances fiscals regulen per a cada tribut la seva:

- **Gestió.**
- **Liquidació.**
- **Recaptació.**
- **Inspecció.**

Procediment per a l'aprovació de les Ordenances Fiscals:

Com que la majoria dels impostos s'acrediten l'1 de gener, les ordenances que els regulen han de ser aprovades i publicades abans d'aquesta data. Tenint en compte que el període d'exposició pública és molt llarg, és aconsellable iniciar el procediment d'aprovació al llarg del mes d'octubre.

El procediment a seguir ha de ser el següent:

- Durant el mes d'octubre, el Ple Municipal aprova, provisionalment, les ordenances.
- La informació de l'aprovació provisional s'ha de fer pública mitjançant edictes publicats en el BOP i en el tauler d'anuncis de l'ajuntament per tal que, durant el termini de 30 dies hàbils, es puguin examinar i presentar al·legacions, si s'escau. En poblacions de més de 10.000 habitants caldrà que, a més, es publiqui en el diari de més difusió de la província.
- Durant aquest període, si no s'ha formulat cap reclamació, l'aprovació provisional esdevé definitiva sense cap més tràmit.
- En el supòsit que es presenti alguna reclamació, caldrà que el Ple la resolgui. Si s'estima la reclamació, les ordenances han de ser modificades d'acord amb la resolució. Tant si han estat modificades com si no, caldrà que les ordenances s'aprovin definitivament.
- Abans de l'inici de la seva aplicació, cal que es publiqui en el BOP el text íntegre de les ordenances, o de les variacions d'aquelles que ja s'aplicaven, abans del dia 31 de desembre.

ELS TRIBUTS

Un tribut municipal és l'**obligació fiscal d'un contribuent** d'un municipi que permet col·laborar en les càrregues de l'ens local. Els tributs poden ser classificats en els tres grups esmentats:

1. Impostos.
2. Taxes.
3. Contribucions Especials.

Impostos:

Impostos Directes:

- L'Impost sobre Béns Immobles Rústics i Urbans (**IBI**), que grava la titularitat de les finques urbanes i rústiques.

- L'Impost sobre Activitats Econòmiques (**IAE**), que grava les activitats econòmiques.
- L'Impost sobre Vehicles de Tracció Mecànica (**IVTM**), que grava la titularitat dels vehicles.
- L'Impost sobre l'Increment del Valor dels Terrenys de naturalesa Urbana (**IIVTNU**), que grava l'increment de valor que experimenten els terrenys de naturalesa urbana.

Impostos Indirectes:

L'Impost sobre Construccions, Instal·lacions i Obres (**ICIO**), que grava el cost real i efectiu d'una construcció, instal·lació o obra.

Impostos Imposició Obligatòria	Impostos Imposició Potestativa
IBI IAE IVTM	IIVTNU ICIO

Taxes:

Són aquells tributs que es cobren per la prestació d'un servei públic o una activitat administrativa.

La característica principal de la taxa com a tribut és que el fet imposable pot ser un d'aquests dos elements quan es produeixi alguna d'aquestes dues circumstàncies:

1. Que siguin de sol·licitud obligatòria (permís d'obres) o de recepció obligatòria (la recollida d'escombraries). Aquesta obligatorietat ve donada per qualsevol d'aquests motius: que vingui imposada per una disposició legal i que aquest servei o activitat que rep o sol·licita l'administrat sigui imprescindible per a la seva vida social o privada.
2. Que no siguin prestats pel sector privat.

El rendiment d'una taxa no pot ser de quantia superior al cost de la realització del servei.

Contribucions Especials:

Constitueixen una contraprestació per la realització d'una obra pública que comporta un increment de valor dels béns del subjecte passiu.

Previsions en el Pressupost:

El pressupost d'ingressos tributaris es fa d'acord amb l'aprovat prèviament en les Ordenances Fiscals (tributs i tipus impositius), tenint en compte també els resultats recaptadors de l'any immediat anterior i el resultat que aboqui la previsió de liquidació.

ALTRES INGRESSOS DE DRET PÚBLIC

A més dels tributs, els ens locals poden tenir altres vies de finançament. Concretament, se'n distingeixen quatre grups:

1. Ingressos no tributaris del capítol 3.
2. Transferències.
3. Ingressos patrimonials.
4. Recurs de l'Endeutament.

Altres Ingressos no Tributaris del Capítol 3:

Són els següents:

1. Preus Públics.
2. Recàrrec de Constrenyiment, per demora en el pagament.
3. Interessos per demora en el pagament.
4. Mules i Sancions.
5. Etc.

Els Preus Públics:

La característica principal dels preus públics és que el fet imposable és la prestació de serveis públics o d'activitats administratives, sempre que no concorrin cap de les circumstàncies de les taxes.

Els preus públics s'abonen en funció de serveis de recepció no obligatòria que són coberts, en aquest moment, per la iniciativa privada.

La diferència, per tant, entre preu públic i taxa és que el preu públic comprèn aquelles activitats o serveis que es prestin o realitzin per la iniciativa privada.

D'altra banda, els preus públics han de cobrir, com a mínim, el cost del servei prestat, si no hi ha motius socials o d'interès públic que justifiquin un preu inferior al cost.

S'aproven juntament amb l'expedient d'Ordenances Fiscals, tot i que hi ha una delegació en la Junta de Govern Local.

El Recàrrec de Constrenyiment:

És la penalització que s'afegeix al deute amb motiu de la manca de pagament en via voluntària.

Els Interessos de Demora:

Per l'endarreriment en el cobrament dels deutes, l'Administració es veu compensada amb uns interessos

Les Multes i les Sancions:

Són aquells ingressos que es perceben com a conseqüència de les infraccions comeses pels contribuents/ciutadans.

Les Transferències:

Poden ser de dos tipus, tractant-se en ambdós supòsits de subvencions:

1. Transferències Corrents: Són recursos que rep l'ens per al finançament de les seves despeses corrents. Aquestes transferències són compreses en el capítol 4. Les més importants són la Participació en els Tributs de l'Estat (PTE) i el Fons de Cooperació Local de la Generalitat (FCL).
2. Transferències de Capital: Són recursos que rep l'ens per invertir-los directament en la creació de patrimoni públic. Aquestes transferències són compreses en el capítol 7.

Per a la obtenció de subvencions, cal estar al corrent de les convocatòries per accedir-hi que es publiquen a través dels diferents diaris oficials.

Les més habituals són:

A) Subvencions per a despeses corrents:

- Plans d'Ocupació.
- Serveis Socials i Sanitaris.
- Activitats Culturals i Esportives.
- Arxius, Museus, etc.

B) Subvencions per a despeses de capital (bàsicament per obres d'urbanització):

- Pla de Cooperació i Acció Local (PCAL), que dura 2 anys, convocat per la Diputació de Barcelona.
- Pla Únic d'Obres i Serveis (PUOSC), que dura 4 anys, convocat per la Generalitat de Catalunya.
- Fons Europeus i es gestionen a través de la Diputació o de la Generalitat.

Per concórrer a la convocatòria d'aquestes subvencions, en la majoria dels casos cal aprovar prèviament una memòria o projecte de l'obra, servei o activitat per què es demana la subvenció i presentar-la juntament amb la resta de documentació que es demani en cada convocatòria.

Una vegada concedida la subvenció, cal que l'òrgan competent de l'ens n'acordi l'acceptació.

Dins el termini establert en la pròpia convocatòria, s'haurà de justificar la despesa realitzada mitjançant la presentació i aprovació de les factures i/o certificats d'obra corresponents, degudament aprovats.

Els ingressos Patrimonials:

Són aquells ingressos que provenen del patrimoni de l'ens local, i poden obtenir-se per dues vies:

1. El rendiment del patrimoni de l'ens: Són els ingressos corrents compresos en el capítol 5: interessos de comptes corrents, dividendes d'accions, arrendaments d'immobles, etc.
2. La venda de béns patrimonials: Són els ingressos de capital inclosos en el capítol 6.

L'aspecte més rellevant per recordar és la prohibició de finançar despesa corrent amb ingressos del capítol 6, és a dir, amb la venda del patrimoni de l'ens.

L'Endeutament:

Un ens local pot recórrer a l'endeutament creditici en dues circumstàncies:

a).- Com a instrument de tresoreria: Es tracta d'un mecanisme de l'àmbit de la comptabilitat no pressupostària. És un recurs que es fa servir per finançar puntes negatives de tresoreria. Són les anomenades Operacions o Pólisses de Tresoreria.

b).- Com a recurs pressupostari: L'endeutament, en aquesta circumstància, serveix per finançar despeses. Se'n poden destacar tres situacions:

1. Per finançar operacions declarades urgents i necessàries, és a dir, crèdits extraordinaris i suplementes de crèdit.
2. Per finançar romanent de tresoreria negatiu.
3. Per finançar despeses de capital.

Concertació d'operacions a llarg termini:

El president de la Corporació pot concertar operacions d'endeutament a llarg termini per finançar despeses de capital, sempre que es produeixin totes aquestes circumstàncies alhora:

1. Que la suma de les operacions d'endeutament a llarg termini concertades durant l'exercici no superin el 10% dels ingressos corrents liquidats de l'exercici anterior (o, en cas que no estigués liquidat, de l'immediatament anterior).
2. Que el capital pendent de retornar d'operacions d'endeutament a llarg i curt termini no superi el 110% dels ingressos corrents liquidats de l'exercici anterior (o, en cas que no estigués liquidat, de l'immediatament anterior).
3. Que l'estalvi net sigui positiu. El concepte d'estalvi net es tracta en la part de Liquidació del Pressupost).

Incompliment de condicions:

- En el cas que no es compleixi la primera condició, haurà de ser el Ple qui aprovi la concertació del nou endeutament.
- En el cas que no es compleixi la segona condició, s'haurà de demanar a la Direcció General de Política Financera l'autorització per concertar el nou endeutament, abans que sigui aprovat pel Ple.
- En el cas que no es compleixi la tercera condició, s'haurà de preparar i presentar a la Direcció General de Política Financera un Pla de Sanejament, aprovat prèviament pel Ple, per corregir, en un termini màxim de tres anys, l'efecte de l'estalvi net negatiu. Juntament amb aquest Pla, s'haurà de presentar la sol·licitud d'autorització per concertar el nou endeutament i, un cop autoritzat, el Ple haurà d'aprovar el pla definitiu.
- En el cas d'incompliment de la segona i/o tercera condició, i només per als municipis de més de 200.000 habitants, la Llei permet substituir l'autorització de la Direcció General de Política Financera per l'aprovació del Ple d'un Escenari de Consolidació pressupostària que fixi, per tres anys, el límit de dèficit no financer i l'import màxim d'endeutament.

De totes maneres, per concertar operacions de nou endeutament, sempre és aconsellable tenir en compte tots els **criteris de prudència**.

EL TANCAMENT DE L'EXERCICI

Tancar l'exercici és donar per tancats els conceptes d'ingrés i les aplicacions pressupostàries de despesa. En algun cas, poden estar pendents de cobrar o de pagar, per la qual cosa cal fer-ne un seguiment durant l'any següent amb el sistema anomenat pressupost d'exercicis tancats.

També pot succeir que hi hagi supòsits no executats o en les primeres fases d'execució, en el qual cas cal determinar si es volen i es poden incorporar en el pressupost següent o si s'anul·len.

A partir de la diferència entre els ingressos i despeses tancats de l'any, es fan una sèrie d'ajustaments que permeten calcular el resultat ajustat i saber, així, si l'ens ha tingut dèficit o superàvit.

Amb el pressupost tancat, també es poden fer anàlisis. Aquestes anàlisis es fonamenten en magnituds com l'estalvi brut, l'estalvi net, l'autofinançament i el finançament de les inversions.

La liquidació permet el càlcul del romanent líquid de tresoreria. Amb aquest romanent, sempre que s'hagi calculat amb criteris de prudència, es podran finançar algunes de les modificacions del pressupost de l'any següent.

Liquidar el pressupost és donar per tancats els ingressos i despeses que s'hagin executat durant l'any i calcular el resultat pressupostari de l'exercici.

Quins conceptes i quines aplicacions pressupostàries es consideren executats?:

- Ingressos: Els drets reconeguts nets durant l'any.
- Despeses: Les que estiguin en la fase O. És a dir, en la fase d'obligació reconeguda. Els crèdits de despeses que l'últim dia de l'exercici pressupostari no siguin reconeguts (fase O) quedaran anul·lats.

Els Estats de la Liquidació:

La liquidació (o sigui el tancament) es fa mitjançant uns documents anomenats estats de liquidació. Són documents que contenen una informació molt semblant a la dels estats d'execució.

EL PRESSUPOST D'EXERCICIS TANCATS

Què se'n fan dels drets reconeguts nets que encara no s'han cobrat?.

I de les obligacions reconegudes i no pagades a final d'any?.

Lògicament ha d'haver-hi un sistema comptable que faci el seguiment d'aquests ingressos i d'aquestes despeses.

Els conceptes d'ingrés pendents de cobrar i les despeses de les aplicacions pressupostàries pendents de pagar a final d'any s'incorporaran en l'exercici següent amb un sistema paral·lel al pressupost de l'any: el pressupost d'exercicis tancats.

Els Ingressos d'Exercicis Tancats:

El pressupost d'ingressos d'exercicis tancats és molt semblant al sistema pressupostari de l'exercici corrent. La diferència és que només es poden produir moviments que cancel·lin els drets a cobrar. Per tant, els conceptes no seran modificables.

Formes de cancel·lació:

1. Cobrament del deute (és la via normal).
2. Rectificacions a la baixa dels imports (errada, estimació de recurs d'un contribuent).
3. Anul·lació de drets (id. anterior).
4. Baixes per insolvència o prescripció (incobrables).

Les Despeses d'Exercicis Tancats:

De la mateixa manera que els ingressos, les despeses obligades i no pagades a final d'any s'incorporaran en l'exercici següent amb el pressupost de despeses d'exercicis tancats. Aquestes aplicacions pressupostàries només poden tenir moviments de cancel·lació de les despeses.

Formes de cancel·lació:

1. Pagament de l'obligació (via natural).
2. Anul·lació o rectificació (errors o duplicats).

La Incorporació de Romanents de Crèdit:

És tracta d'una possibilitat de modificació del pressupost.

La Llei permet amb aquest mecanisme incorporar en el pressupost de l'any següent els crèdits d'aquelles despeses que no estiguin en la fase "O" en el moment de la liquidació del pressupost: és la incorporació de romanents de crèdit (partides que, a 31 de desembre, estiguin pendents d'executar o en fase "A" o "D").

Poden incorporar-se:

1. Modificacions pressupostàries per crèdits extraordinaris, suplement de crèdit o transferències de partides aprovades l'últim trimestre de l'any.
2. Despeses amb finançament afectat, o sigui, finalista. En aquest cas, és obligatòria la seva incorporació, tret que l'Ajuntament hagi desistit de dur a terme la despesa.
3. Crèdits que emparin compromisos de despeses d'exercicis anteriors.
4. Crèdits que corresponguin a partides d'operacions de capital.
5. Crèdits autoritzats en funció de l'efectiva recaptació de drets afectats.

No són incorporables:

1. Aplicacions pressupostàries que resultin d'un expedient d'incorporació de romanents de crèdit de l'any anterior, a excepció de les partides finançades amb ingressos finalistes, que s'han d'incorporar fins que es realitzin o fins que l'ajuntament desisteixi de fer-les.
2. Aplicacions pressupostàries que, per un acord exprés, hagin estat no disponibles, és a dir, que l'òrgan competent hagi decidit de no fer la despesa.

Finançament de la Incorporació de Romanents:

La incorporació de romanents de crèdit, a l'igual de la resta de modificacions del pressupost, és supeditada a l'existència de recursos suficients per finançar-la, la qual cosa es pot fer amb els recursos següents:

1. Romanent líquid de tresoreria.
2. Nous o ingressos majors recaptats en l'exercici al qual s'incorporen els romanents de crèdit.
3. L'excés de finançament o els compromisos en ferm d'aportacions afectats en despeses que s'incorporin com a romanents de crèdit.

Si no s'han incorporat els romanents de crèdit i l'any vinent s'ha de fer la despesa, cal fer l'aprovació amb càrrec a partides del pressupost del mateix any.

EL RESULTAT PRESSUPOSTARI

El resultat pressupostari ajustat:

Amb l'exercici tancat ja s'està en disposició de calcular el dèficit o el superàvit que ha tingut l'ens:

- Si el resultat pressupostari ajustat és positiu, l'ens tindrà superàvit.
- Si, en canvi, el resultat pressupostari ajustat és negatiu, l'ens tindrà dèficit.

El document on es calcula aquest resultat consta de tres parts:

Resultat pressupostari	Resultat de desviacions de finançament	Despeses finançades amb romanent líquid de tresoreria
És la diferència entre les partides executades d'ingrés i de despesa durant l'any.	Permet ajustar el resultat de l'any respecte a conceptes d'ingrés i de despesa de diferents exercicis que han estat avançats o endarrerits.	Corresponen a despeses pressupostades l'any anterior que es produeixen realment durant l'any actual.

Desviament de Finançament:

Els ajustaments consisteixen a neutralitzar els efectes que produeixen, en el resultat d'un any, l'avançament o l'endarreriment d'un ingrés o d'una despesa (desviació positiva o desviació negativa, respectivament).

Desviacions de Finançament en Despeses Plurianuals:

Quan una despesa plurianual és finançada, totalment o parcial, amb un ingrés finalista (o ingrés afectat) i cada any s'obtenen els recursos proporcionals a la despesa feta en el mateix any, la desviació de finançament serà nul·la. Molt sovint, però, la proporció d'ingressos que es rep cada any és diferent a la proporció de les despeses que es produeixen:

- Un any poden haver-hi desviacions positives, si es reben proporcionalment més ingressos que les despeses que es faran durant l'any.

- Un altre any pot haver-hi desviacions negatives, si es reben proporcionalment menys ingressos que les despeses que es faran durant aquell any.

En aquests ajustaments cal tenir en compte si la despesa és plurianual, amb la qual cosa és igual el sistema però evidentment es complica per tenir en compte més d'un exercici, podent haver resultats diferents en cadascun d'aquests exercicis.

Despeses Finançades amb Romanent Líquid de Tresoreria:

El càlcul del resultat pressupostari ajustat s'ajustarà sumant l'import del romanent líquid de tresoreria de l'any anterior que s'hagi utilitzat l'any que es tanca per finançar expedients de modificació (incorporacions de romanents de crèdit, crèdits extraordinaris o suplementes de crèdit).

Estalvi Brut i Estalvi Net:

Un cop tancat el pressupost d'ingressos i de despeses calculat el resultat cal analitzar l'execució que en cal fer amb dos magnituds, l'estalvi net i l'estalvi brut, que proporcionen informació sobre el grau de sanejament de les finances locals.

L'estalvi brut és la diferència entre els ingressos corrents (drets liquidats en els capítols de l'1 al 5 exceptuant les contribucions especials) i la despesa corrent no financera (obligacions reconegudes en els capítols de l'1 al 4).

És indispensable que l'estalvi brut sigui positiu, o com a mínim nul. Si no fos així, voldria dir que, en aquest municipi, no n'hi ha prou amb els recursos habituals (ingressos corrents) per finançar les despeses usuals d'estructura i de funcionament dels serveis (despeses corrents).

L'estalvi net mesura la capacitat dels recursos habituals de l'ens (ingressos corrents) per finançar les despeses usuals d'estructura, el funcionament dels serveis (despeses corrents) i retornar els préstecs (interessos més amortitzacions).

Segons la Llei, en matèria d'endeutament, l'estalvi net és el resultat de restar, dels drets reconeguts dels capítols de l'1 al 5, les obligacions reconegudes dels capítols 1, 2 i 4 i l'anualitat teòrica dels préstecs a retornar.

L'anualitat teòrica:

L'anualitat teòrica correspon a la suma de les quotes de l'any d'un préstec, posat que hi hagi amortització de quota constant i sense període de carència. Aquestes condicions financeres acostumen a ser les més desfavorables per a un deutor. Com que així l'anualitat teòrica es calcula amb unes condicions financeres més desfavorables, l'estalvi net és una mesura més prudent que si es calcula amb les condicions reals del préstec.

En el càlcul d'anualitat teòrica se suposa que la quota és constant i no hi ha període de carència, per la qual cosa es poden produir diferències molt importants entre les anualitats teòriques i reals a causa d'aquesta carència d'amortització. No obstant això, cal tenir en compte que les amortitzacions que no es paguin aquest any, s'hauran de retornar més endavant.

Amb aquests ingressos sobrants, es podrà invertir en patrimoni, comprar accions, etc., és a dir, enriquir el patrimoni municipal.

L'estalvi net indica el volum d'ingressos corrents que queden després de pagar les despeses corrents i retornar els préstecs (interessos més amortitzacions).

El criteri que marca la Llei en matèria d'endeutament en préstecs amb carència i durant els primers exercicis és prudent i, a efectes d'endeutament, és el que s'utilitza per demanar autorització a la Direcció General de Política Financera de la Generalitat de Catalunya per a un nou endeutament de l'ens.

L'autofinançament i la capacitat de finançament:

Amb l'estalvi net, les vendes de béns (capítol 6 d'ingressos) i les subvencions o aportacions rebudes (capítol 7 d'ingressos) l'ens local pot mesurar la seva capacitat d'autofinançament.

Si amb l'autofinançament l'ens finança les seves inversions (capítol 6 de despeses) i les transferències que ha de fer a altres entitats per a inversions públiques (capítol 7 de despeses), els sobrants constituïran la seva capacitat de finançament.

Es tracta d'indicadors de la capacitat per finançar les inversions que es facin al municipi.

EL ROMANENT DE TRESORERIA

El romanent líquid de tresoreria:

El romanent líquid de tresoreria és una magnitud que indica el valor dels recursos de què podria disposar l'ens en cas que:

- Els deutors de l'ens liquidessin els deutes.
- L'ens liquidés tots els seus deutes.
- L'ens no tingués en compte les desviacions positives de finançament, és a dir, que no tingués en compte que ha rebut diners per avançat.

Si aquest romanent és positiu, es podran finançar modificacions del pressupost següent, com les incorporacions de romanents de crèdit o també, no ho oblidem, els crèdits extraordinaris i els suplementos de crèdit.

Si el romanent líquid de tresoreria és negatiu, la Llei obliga a una reducció de les despeses del pressupost per la mateixa quantia. No obstant això, el Ple municipal, a proposta del president, i amb un informe previ de l'interventor municipal, pot aprovar que no es faci la reducció, sempre que la situació de la tresoreria ho permeti.

Si la reducció de la despesa no fos possible, es podria recórrer a un nou endeutament, sempre que es compleixin aquests requisits:

1. Que l'import del nou endeutament de l'any no superi el 5% del ingressos corrents del pressupost.
2. Que la càrrega financera (interessos i amortitzacions) dels préstecs vigents no superi el 25% dels ingressos corrents del pressupost.
3. Que el nou préstec es retorni abans de finalitzar la legislatura.

En el cas de no adoptar-se cap de les tres mesures anteriors, el pressupost de l'exercici següent haurà d'aprovar-se amb un superàvit inicial d'import igual o superior al dèficit acumulat.

El romanent de tresoreria té dos significats. En primer lloc, és el superàvit o dèficit acumulat durant tota l'existència de l'ens fins a la data del tancament del pressupost, i, en segon lloc, és un resum de la situació de tresoreria de l'ens.

El romanent de tresoreria total consta de tres parts, a partir de les quals es pot calcular el romanent de tresoreria total:

1. Els deutors pendents de cobrament.
2. Els creditors pendents de pagament.
3. El fons líquid de tresoreria, que són els diners en efectiu de què disposa l'ens, ja sigui en els comptes bancaris o a la caixa municipal.

Per al càlcul dels saldos de dubtós cobrament, la Llei permet fer l'estimació del saldo aplicant un percentatge al deute global pendent (tenint en compte l'antiguitat) o analitzant cada deute individualment, tot i que la pràctica habitual consisteix a aplicar diferents percentatges en funció de l'antiguitat del deute (a deute més antic, percentatge més elevat de dubtós cobrament).

L'estimació de "dubtós cobrament" no implica la renúncia a cobrar, sinó que és una mesura de prudència de la valoració dels recursos reals que l'ens pot utilitzar per a despeses futures, ja que rebaixa el resultat del romanent líquid de tresoreria final.

El romanent afectat a despeses:

El romanent afectat a despeses és tot el seguit de desviacions positives acumulades de finançament.

Es tracta de recursos que han estat avançats però que van destinats a finançar unes despeses determinades que es produiran en exercicis posteriors. Per aquest motiu, no es pot comptar amb ells per finançar altres despeses.

LA TRESORERIA

Els fluxos de tresoreria:

Pels diferents temps en que es produeixen els ingressos i les despeses de l'Ajuntament, la tresoreria sofreix diferents moviments en els seus fluxos, podent-se ocasionar fins i tot puntes de tresoreria invertides.

Els recursos de l'entitat s'han de rendibilitzar de la màxima i millor manera possible, i és per això que cal disposar d'un pla d'actuació: és el pla de tresoreria.

El Pla de Tresoreria:

El pla de tresoreria es un pla director en que fa una previsió dels ingressos i les despeses per a tot l'any.

En aquest pla es plasma també la realitat del que va succeint, tenint en compte tant el pressupost propi de l'any com els tancats.

Permet obtenir una visió immediata de l'evolució de la tresoreria de l'ens local i poder fer una certa planificació del futur a curt i mig termini.

El Pla de Disposició de Fons:

L'article 168 de la LRHL que l'expedició d'ordres de pagament ha d'acomodar-se al Pla de Disposició de Fons.

Aquest pla es proposat per la tresoreria i aprovat pel president de la Corporació, i ha de recollir la prioritat de les despeses de personal i de les obligacions concretes en exercicis anteriors, fixant els criteris i cadències dels pagaments.

Les relacions externes:

L'AEAT:

Amb l'agència tributària les relacions s'estableixen bàsicament pels impostos estatals:

- IVA: cal abonar trimestralment a l'AEAT l'IVA d'algunes operacions efectuades per l'Ajuntament (patrimoni, preus públics).
- IRPF: mensualment cal abonar l'IRPF retingut tant als treballadors com als proveïdors externs i anualment fer l'oportuna declaració.
- Operacions de més de 3.000,00 €: cal comunicar anualment les diferents operacions que l'Ajuntament hagi efectuat amb tercers per un muntant superior a aquesta xifra.

També poden provenir per convenis de col·laboració o per funcions recaptadores que l'AEAT faci d'altres organismes.

La Tresoreria de la Seguretat Social:

L'Ajuntament abona mensualment els TC's de la seguretat social dels treballadors.

Les Caixes i Bancs:

Són les relacions per excel·lència de la funció de "caixa" de la tresoreria.

Inclouen tant les rendibilitzacions dels fluxos monetaris, com les possibles inversions, col·laboracions amb funcions de recaptació, i les provinents de finançament (préstecs, operacions de tresoreria i altres despeses financeres).

Els altres organismes:

El principal és l'Organisme de Gestió Tributària de la Diputació de Barcelona (ORGT) i la relació ve regulada en el conveni de gestió i recaptació que l'Ajuntament i aquest organisme tenen subscrit.

També es trobarien en aquest apartat les relacions econòmiques que mantingui l'Ajuntament amb altres, com els següents, podent ser les relacions d'ingressos o de despeses:

- OO AA.
- Societats Municipals.
- Consorcis.
- Altres Ajuntaments.
- Diputació.
- Consell Comarcal.
- Diputació.
- Estat.
- Jutjats i Tribunals.
- Etc.

ELS EXTRAPRESSUPOSTARIS

Les Operacions Extrapressupostàries:

Tenen la consideració d'operacions extrapressupostàries aquelles el contingut de les quals no es deriva directament de l'execució del Pressupost:

- Creditors no pressupostaris: AEAT, operacions de tresoreria, fiances i dipòsits rebuts, etc.
- Deutors no pressupostaris: pagaments duplicats o excessius, bestretes de caixa a caixes habilitades (amb posterior aplicació al pressupost),...
- Ingressos pendents d'aplicació: id. despeses, ingressos d'entitats col·laboradores, ...
- Pagaments pendents d'aplicació: per manca de suficient informació que permeti la comptabilització immediata amb posterior aplicació al pressupost,...).
- Moviments interns de tresoreria: entre els diferents comptes bancaris.